

FILOZOFICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Posudek vedoucího práce bakalářské práce z Historie

Autor: Max Bobrovský

Název práce a bibliografické údaje: Ferdinand Čatloš: osobnosť a myslenie, FF UK, Praha
2023, 44 stran

Autor posudku: Doc. Matěj Spurný, PhD.

A) Posouzení obsahu

Definice cílů práce, stanovení výzkumných otázek	dobře
Metodologie práce	dobře
Koncepce a struktura práce	velmi dobře
Práce s prameny	velmi dobře
Schopnost analýzy, interpretace a kritického myšlení	velmi dobře
Invenčnost a původnost	výborně

Pokud je potřeba, zejména v případě hodnocení „neprospěl“ doplňte hodnocení psaným komentářem:

Klikněte sem a zadejte text.

B) Posouzení formálních náležitostí

Seznam pramenů a literatury, práce s literaturou	velmi dobře
Poznámkový aparát	výborně
Formální struktura práce	výborně
Stylistická a jazyková úroveň	výborně
Přílohy (pokud jsou)	Zvolte položku.

Pokud je potřeba, zejména v případě hodnocení „neprospěl“ doplňte hodnocení psaným komentářem:

Klikněte sem a zadejte text.

C) Celkové zhodnocení

FILOZOFICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

1) Celkové shrnutí (povinné, alespoň 500 znaků)

Bakalářská práce Maxe Bobrovského je věnována zajímavé osobnosti moderních slovenských dějin, jejíž vícevrstevnatá identita otevírá podstatné otázky a naznačuje ambivalence kořenů a charakteru Slovenské republiky v letech 1939-1945 i pozdější politiky paměti a individuálního vzpomínání těch, kdo tento stát utvářeli. Pramenně vycházel Max Bobrovský výhradně z paměti F. Čatloše, přičemž ovšem v rámci výkladu tyto paměti podrobil analýze s využitím relativně širokého spektra sekundární literatury. Jakkoli je práce zajímavá a přibližuje čtenářům nepříliš známou a přitom pozoruhodnou osobnost, z konceptuálního hlediska k ní mám řadu výhrad.

Práce vznikala alespoň na poměry mého semináře poměrně rychle. Od první konzultace o tématu v říjnu 2022 do odevzdání v srpnu 2023 uplynulo pouhých 10 měsíců, přičemž prvních 9 stran sloužících jako základ budoucí práce jsem obdržel až v květnu tohoto roku, tj. tři měsíce před odevzdáním práce. Byl bych si přál mnohem intenzivnější kritický dialog nad konceptualizací práce i během jejího sepisování. V lecčems problematický koncept práce považuji za důsledek omezené komunikace mezi kolegou Bobrovským a mnou, ve srovnání s jinými studujícími, jimž vedu práce.

Z výhrad považuji za nejpodstatnější následující:

- 1) Mechanické dělení na „osobnost“ a „myšlení“ je problematické. Představa, že lze jednu část práce věnovat objektivnímu životopisu a druhou myšlení, není realistická, což se v práci podle mě ukazuje. Otázka politických postojů a rozhodnutí pochopitelně v životopisné části nemůže chybět a nechybí, čímž se do ní dostává právě i Čatlošovo myšlení. V druhé části se pak jedná spíše o analýzu toho, jak Čatloš konstruuje svoji roli v dějinách, tj. o jakousi strategii jeho paměti.
- 2) Práce je vedle sekundární literatury postavena v podstatě jen na jednom (byť rozsáhlém) pramenu, Čatlošových pamětech. Nabízel se přitom prostor pro doplnění a rozšíření prostřednictvím pramenů dalších – např. pamětí či vzpomínání jiných aktérů na druhou světovou válku na Slovensku, dalších (Čatlošových či jiných) ego-dokumentů apod.

FILOZOFICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

- 3) V druhé části práce se autor místy staví do role soudce nad dějinným aktérem. Snaha příslušného historického aktéra „opravovat“, korigovat a hodnotit, tj. podívat se mu „do hlavy“ a říci, kdy mluvil pravdu, kdy si vymýšlel, co si opravdu myslel a co jen předstíral (ve snaze budovat si pomník, utvářet svůj obraz) je v rámci naší disciplíny, tj. historické vědy, rovněž přinejmenším problematická.
- 4) Místy si autor až příliš zjednodušuje práci, když si například pro kontextualizaci či komparaci z širokého spektra literatury vybere dva tituly. Výběr je tu poněkud voluntaristický, správné by bylo načíst relevantní literaturu k tématu (alespoň 10-15 titulů) a komplexněji popsat, jak různě se zachází s danými pojmy (klerofašismus apod.)
- 5) Hlavní závěr, že se totiž prostřednictvím paměti příslušný dějinný aktér „snažil očistit svoje meno“, není překvapivý. Bylo by bývalo třeba jasněji zaměřit hlavní otázku práce a soustředit se například na specifčnost či standardnost strategií, jež pro takové očišťování v jednotlivých obdobích sepisování svých vzpomínek Čatloš využívá. To by nám totiž mohlo říci mnohé nejen o samotném Čatlošovi, ale také o myšlenkovém světě a utváření kolektivní paměti na druhou světovou válku na Slovensku v době, kdy Čatloš své paměti koncipoval a psal.

2) Případně navrhovaná témata či otázky k obhajobě

Na mnoha místech práce hovoříte o nacionalismu (resp. silném vztahu ke slovenskému národu) jako o zřejmě autentickém motivu Čatlošových postojů a činů. Tento motiv sám Čatloš přiznává (a zdůrazňuje). Dokázal byste v té souvislosti rekonstruovat, jakou roli hrál slovenský nacionalismus v období od konce druhé světové války do Čatlošovy smrti, tj. jak se charakter, vnímání a přijímání slovenského nacionalismu na Slovensku proměňovalo v letech 1945-1972? V čem lze sledovat kontinuitu (včetně kontinuity s předválečným či válečným obdobím) a kde/kdy byste naopak (v tom, jak byl nacionalismus zakotven, vymezen či rámován) hledal proměny a zvraty?

3) Závěrečné doporučení

Práci **doporučuji** k obhajobě a navrhuji hodnotit známkou **velmi dobře**